

19.3.2026

EOAK/6998/2025

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin

Esittelijä: Esittelijäneuvos Terhi Arjola-Sarja

MAKSUN PERINTÄ KUOLINPESÄLTÄ

1 KANTELU

Kantelija pyysi tutkimaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (jälj. Varha) menettelyä sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen perinnässä. Kantelija kertoi, että hyvinvointialue oli lähettänyt maksumuistutuksen perintäyhtiön kautta kantelijan nimellä asiassa, joka koski lopetettua kuolinpesää. Kantelija oli huolissaan siitä, että häneltä uhkasi mennä luottotiedot asiasta, joka ei häntä koske. Kantelijan mukaan perintä oli väärin kohdistettu. Lisäksi asia oli jo aiemmin sovittu Varhan kanssa ja laskut hoidettu.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta Varha toimitti selvityksen ja pyydetyn lisäselvityksen. Lisäselvitys sisälsi myös perintätoimisto Ropo Suomi Oy:n (jälj. Ropo) selvityksen asiassa.

Varhan selvityksen mukaan kantelijan edustama kuolinpesä oli hoitanut asian sovitulla tavalla. Se, miksi jako-osuuden ulkopuolinen saatava oli siirtynyt perintäyhtiölle, johtui kirjaamisvirheestä. Varha ilmoitti pahoittelevansa syvästi virheen aiheuttamaa mielipahaa ja turhaa vaivaa. Kyseinen saatava oli poistettu perinnästä ja hyvitetty.

Varhan toimittaman lisäselvityksen mukaan Varhan siirtoaineistossa oli jäänyt c/o-tieto puuttumaan ja tästä syystä maksumuistutus ei ollut lähtenyt kuolinpesän nimellä. Varhan ilmoittaman mukaan teknistä tilaa tutkitaan yhdessä Ropon kanssa.

Omassa selvityksessään **Ropo** toteaa, että se toimii perinnässä ensi sijassa sen tiedon perusteella, jota se saa Varhalta perintätoimeksiannon hoitamiseen. Lähtökohtaisesti Ropo saa luottaa sille toimeksi annetun saatavan olevan oikeudellisesti perusteltu esimerkiksi siten, että perintätoimet kohdistuvat oikeaan velalliseen eikä velkaa ole jo maksettu. Varhalta tulleen toimeksiantoaineiston mukaan vaadittu saatava oli ollut avoin, eikä mukana ollut ollut erillistä tietoa siitä, että laskun saaja olisi edesmennyt tai että velka olisi kuolinpesää koskeva. Maksumuistutuksella sen alaosaan maksajaksi oli merkitty oikea velallinen.

Ropon esittämän mukaan asiassa lähetetty maksumuistutus oli voitu osoittaa kuolinpesän ilmoittajana olleelle kantelijalle. Toimintamalli oli ollut Varhan kanssa sovitun mukainen. Ropon mukaan on kuitenkin totta, että kirje oli jättänyt toivomisen varaa siksi, että kantelijan nimitiedon edestä oli puuttunut c/o-tieto, joka olisi yksilöinyt kirjeen lähetetyn kantelijalle velallisen yhteyshenkilönä ja siten, että yhteyshenkilön nimeä ennen ilmenee varsinaisen velallisen nimitieto. Varha ja Ropo kartoittavat menettelyä teknisen tiedon täsmentämiseksi.

3 RATKAISU

Varhan käyttämä perintäyhtiö Ropo on lähettänyt kantelijan nimi- ja osoitetiedoilla 24.10.2025 päivätyn maksumuistutuksen. Maksumuistutuksen toiselle sivulle kohtaan "Asiakastiedot" on merkitty 14.5.2024 edesmenneen henkilön tiedot. Kyseiset tiedot on merkitty myös maksumuistutuksen ensimmäisellä sivulla olevan tilisiirtolomakkeen kohtaan "Maksajan nimi ja osoite".

Totean, että maksumuistutuksesta ilmenee siten henkilö, jolle määrätystä maksusta maksumuistutuksessa on kysymys. Maksumuistutuksessa olevan tekstin ja sen perustella, että maksumuistutus on lähetetty kantelijalle vain kantelijan tiedoilla, on kuitenkin saatavissa se käsitys, että maksumuistutuksen saaja (eli kantelija) olisi itse vastuussa maksumuistutuksella vaadituista maksuista.

Maksumuistutuksessa esitetään muun muassa seuraavaa:

"Varsinais-Suomen hyvinvointialue ei ole saanut maksuane ohessa eritellystä laskusta. Pyydämme ystävällisesti hoitamaan maksun kuntoon tämän maksumuistutuksen tiedoilla kokonaisuudessaan viimeistään eräpäivänä."

Kuolleen henkilön ja pesän velasta säädetään perintökaaren 21 luvussa. Lähtökohtaisesti pesän osakas ei vastaa henkilökohtaisesti vainajan velasta (21 luvun 2 §:n 1 momentti).

Katson, että kuolinpesätiedon ilmoittaminen maksumuistutuksen vastaanottajatietojen yhteydessä toteuttaa paremmin saatavien perinnästä annetun lain 4 §:ssä¹ säädettyä hyvää säädettyä hyvää perintätapaa kuin maksumuistutuksen osoittaminen ainoastaan henkilölle, joka ei ole henkilökohtaisessa vastuussa maksumuistutuksella perittävistä saatavista.

¹ Kyseisen 4 §:n mukaan:

Perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimatonta menettelyä. Perinnässä on suhtauduttava vastuullisesti maksujärjestelyihin. Kuluttajan kannalta sopimattomasta tai hyvän tavan vastaisesta menettelystä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain 2 luvussa ja luotonantajan velvollisuuksista kuluttajaa kohtaan maksuviivästystilanteissa kuluttajansuojalain 7 luvun 13 §:ssä.

Perinnässä ei saa:

1) antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja maksun laiminlyönnin seuraamuksista tai muista velallisen kannalta merkityksellisistä seikoista;

2) aiheuttaa velalliselle kohtuuttomia tai tarpeettomia kuluja taikka tarpeetonta haittaa;

3) vaarantaa velallisen yksityisyyden suojaa.

Vanhentunutta tai muusta syystä lakannutta saatavaa ei saa periä.

Meneteltäessä viimeksi todetulla tavalla, maksumuistutuskirjeen saaja voi tulla virheelliseen käsitykseen velkavastuun kohdentumisesta. Totean, että myös perintäyhtiö Ropo on omassa selvityksessään katsonut, että kirje on tältä osin jättänyt toivomisen varaa.

Varhan selvityksen perusteella syynä sille, että maksumuistutus ei ollut lähtenyt kuolinpesän nimellä, oli se, että siirtoaineistossa oli jäänyt puuttumaan c/o-tieto. Selvityksen perusteella Varha ja Ropo selvittävät asiaan liittyvää teknistä ratkaisua.

Totean, että laillisuusvalvonnassa on vakiintuneesti katsottu, ettei esimerkiksi tietojärjestelmiin liittyvillä syillä voida perustella poikkeamista lain tai hyvän hallinnon viranomaismenettelylle asettamista vaatimuksista.

Selvityksen perusteella ja ottaessani huomioon, julkisyhteisön vastuun ulkoistamastaan julkisoikeudellisten saatavien perinnästä, katson, että toimenpiteeni on kohdistettava yksin Varhaan.

Siltä osin kuin kysymys on kantelun mukaan saatavasta, joka oli jo hoidettu, totean, että Varha on selvityksessään ilmoittanut, että kuolinpesä oli hoitanut asian sovitulla tavalla, ja että jako-osuuden ulkopuolinen saatava oli siirtynyt perintäyhtiölle kirjaamisvirheen vuoksi.

Myönnetyn kirjaamisvirheen takia katson aiheelliseksi kiinnittää Varhan huomiota kirjaamisessa noudatettavaan huolellisuuteen, ettei saatavia perusteettomasti siirretä perintäyhtiölle perintätoimenpiteiden suorittamiseksi. Asian tultua Varhan selvityksestä ilmenevästi korjatuksi, katson, ettei asiassa kuitenkaan ole aihetta enempiin toimenpiteisiin.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä esittämäni maksumuistutuksen osoittamista koskevan käsitykseni Varhan tietoon. Lisäksi kiinnitän edeltä ilmenevästi Varhan huomiota kirjaamisessa noudatettavaan huolellisuuteen.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Varhalle.